

Gyűjtő: NÉPSZABADSÁG	
Gyűjtés ideje: 2005. MÁJUS 06.	
TART: HÁNYEZÉK MŰZEMÉNA SÓBAGARDON	
NÉPSZABADSÁG GYŰJTEMÉNYE	
Aljiszagok	
FOLKORAI MŰTARTÓ:	Sóbagard
SZÁM MŰTARTÓ:	XIV. 1,
	XIV. 2,
	XIV. 3,

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Hímzések múzeuma Sióagárdon

Somogy Megyei Múzeum
NA 2437/2005
Néprajzi adattár

Hímzéseket bemutató népművészeti múzeum nyílt magánkezdeményezésre a Szekszárd mellett levő Sióagárdon.

Vargáné Kovács Veronika néprajzi magángyűjteményének több mint hatszáz darabja látható Sióagárdon, egy tanyán. Az összegyűjtött alkotások ott sorjáznak a vitrinekben, a szekrénypolcokon és a népviseletbe öltöztetett bábukon, amelyek a XIX. század fordulójának bútoraival berendezett szobát „lakják”.

Az 1400 lelkes Sióagárd a Sió és a Sárvíz ölelésében fekszik, az ott élők mondhatni önálló néprajzi szigetet alkotnak. A szekszárdi Vargáné Kovács Veronika azt mondja, hogy a gazdag, színes sióagárdi viselet huszonöt évvel ezelőtt egy búcsú alkalmával ejtette bámulatba: az alig totyogó

FOTÓ: RÜHL GIZELLA

A néprajzi sziget kincsei

gyermekektől az aggastyánokig mindenki népviseletet öltött, s ez ma sem számít ritkaságnak. Negyedszázaddal ezelőtti elragadtatása rajongás-

sá, majd szenvedéllyé vált: elkezdte gyűjteni a hímzett női ingeket, pruszlikokat, törülközőket, konyharuhákat. Már több kiállításon is bemutat

egyre gyarapodó kincseit, tervezgetve egy állandó kiállítás létrehozását is. Eközben diplomázott a népi játék és kismesterség szakoktató főiskola csipke szakán.

A valóra vált álom, az állandó kiállítás Sióagárd úgynevezett leányvári részén található. Itt a lapos, kerek domb tetején valaha földvár állt. A legenda szerint a környéken élő Bat nevű földesúrnak három vára volt: a Janya, a Bati és a Leányvár. A Janya (vagy anya) várban lakott az asszony, a Batiban maga a földesúr, a Leányvárban pedig a lányát rejtegette a törökök elől. Ma a Leányvár a 340 tanyájával valóságos látványosság.

- Nagyon boldogok vagyunk, hogy mi is a tanyatulajdonosok közé tartozunk - jegyzi meg Veronika asszony, miközben beszélgetve elsétálunk a múzeumba. Ott minden egyes darabot külön-külön is bemutat, mesél a kelmék, in-

gek folyamatos átmosásának, keményítésének és vasalásának fortélyairól, már-már művészetéről.

- A hímzéseket olyan sorrendben helyeztem el a vitrinekben, hogy bemutassam a viseleti darabok színesedésének történetét: a fehér lyukhímzéstől a lilán át a pirosokig, azaz 1892-től napjainkig. Számomra valamennyi gyönyörű, de hozzám a legközelebb a permeteskék-lila és a sötét olajzöld színek kombináció áll - magyarázza. - Vagy nézze ezt az áttetsző len-batiszt anyagot, amelyem vékonyságú fonallal hímeztek. Hajdan ehhez és a többi holmihoz is nagyon ragaszkodtak. Sok-sok megbecsült darabjuk volt a családoknak, amelyeket maguknak varrtak, s generációról generációra öröklődtek. A leszármazottak és az érdeklődők most itt mind megtekinthetik ezeket.

V. HORVÁTH MARA